

మధ్యతరగతి మనుషులంత దొంగలు మరే తరగతిలోను వుండరు. నీతులు చెప్తారు. వీలై నంత వరకు వాటిని పాటించరు.' సాంప్ర దాయం, సాంప్రదాయం' అంటారు. నిజంగా సాంప్రదాయం మీద గౌరవం కాదు, సంఘ మంటే వుండే భయం అనుకుంది భువనే శ్వరి.

సాంప్రదాయ భీరువుకీ
అన్యత్రత నితంతువుకీ
వసంతం లేదు-

ఎవరా మాటలన్నది... తిలక్ కదూ!,
నిజమే- సాంప్రదాయాన్ని ఎదిరించాలి. అన్యత్రత తనని చేదించాలి.. అని కూడా అనుకుంది భువనే శ్వరి.

"ఇంట్లో కళ్ళన్నీ నన్నే వెంటాడుతున్నాయి. ఏం చేసినా నీదే భారం... త్వరగా ఏ విషయం రాయి" అని రాసిన కాయితం అతి కష్టం మీద కమలాకర్కీ పంపింది.

జనాబు కోసం ఎదురు చూస్తోంది.

కమలాకరం వుండేది పక్క మేడ మీద గదిలో! అయినా అతన్ని కలవడం, మాట్లాడడం చాలా కష్టమై పోయింది. తల్లి, తండ్రి, తమ్ముడు, మొగుడు వది లేసిన అప్పగారు, చివరికి పనిమనిషి- ఇంతమంది కళ్ళు తనని గమనిస్తున్నాయి, వెంటాడుతున్నాయి, వేటాడుతున్నాయి.

అయినా ఏదో తెగింపు, పట్టుదల భువనేశ్వరిని కదిపి, కుదిపి, నిలవనియ్యకుండా కాళ్ళ కింద నిప్పులు పోస్తున్నట్టుగా చేస్తున్నాయి.

ఏమైనా సరే- ఏది ఏమైనా సరే... తెగించాలి.

తెగించకపోతే తనకి నిష్క్రమి లేదు.

తెగించకపోతే ఇలాగే- తన జీవితం

మొద్దుబారి పోయి, మోడైపోయి

కాలపు మంటలకి మాడి

మసైపోతుంది.

ఆరోజంతా ఆమె ఎదురు చూస్తూనే వుంది- కమలాకరం జనాబు కోసం...

సాయంత్రం ఆమె గదిలో నిలబడి కీటికి లోంచి పెరట్లోకి చూస్తూనే వుంది.

ఓ చిన్న రాయి వచ్చి గుబురుగా వున్న మల్లె మొక్కల మధ్యలో పడింది. ఆ రాయికి ఓ చిన్న కాయితం రబ్బరుబ్యాండ్తో చుట్టబడి వుంది.

'వామ్మయ్య! జనాబు వచ్చింది. నా భవిష్యత్తు నిర్ణయమైపోయింది' అనుకుంది.

మెల్లగా వెళ్ళి ఉత్తరం తీసుకోవాలనుకుంటూండ గానే 'అమ్మోయ్! కొంపముని గిపోయింది' అను కుంది.

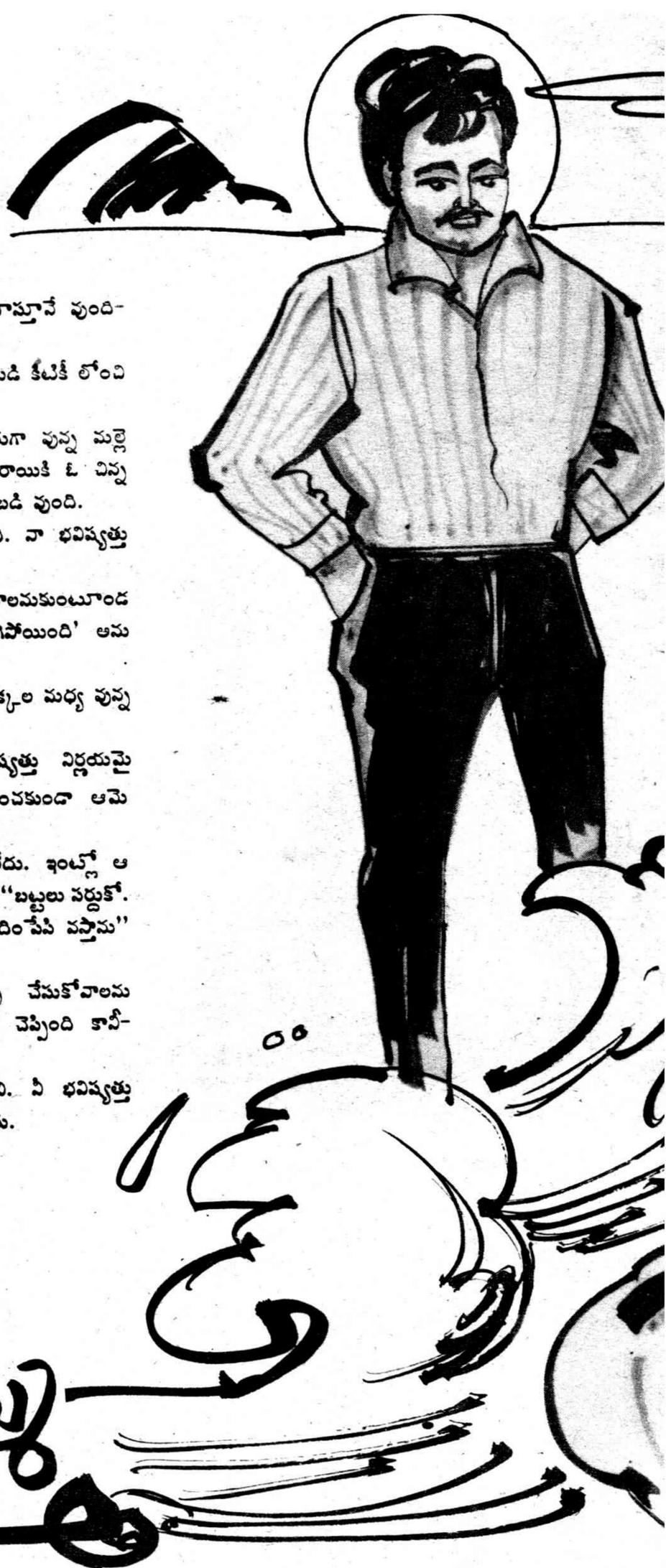
ఆమె తండ్రి వెళ్ళి మల్లె మొక్కల మధ్య వున్న రాయి తీసి- ఉత్తరం తీశాడు.

ఆ క్షణంలోనే ఆమె భవిష్యత్తు నిర్ణయమై పోయింది. తండ్రి తనని గమనించకుండా ఆమె కిటికీకి దూరంగా జరిగింది.

తండ్రి ఆమెను ఏవీ అడగలేదు. ఇంట్లో ఆ విషయం చర్చకే రాలేదు. మర్నాడు "బట్టలు వర్షుకో. రేపు తీపికెళ్ళి మీ అత్తవారింట్లో దింపేపి వస్తాను" అన్నాడు తండ్రి.

"నేను కమలాకరాన్ని పెళ్ళి చేసుకోవాలను కుంటున్నాను" తల వంచుకునే చెప్పింది కానీ- ధైర్యంగానే చెప్పింది.

"నువ్వు ఆ ఇంటి కోడలువి. ఏ భవిష్యత్తు నిర్ణయించాల్సింది నాళ్ళు" అన్నాడు.



జాతకం

భీరభక్తురాజ్ సన్ని

మనుషుల ఉజ్వలమైన భవిష్యత్తునీ అందుకు

దోహదం చేసే జాతకాలనీ నిర్మించాల్సింది మనుషులే

—

కమలాకరం రాసిన ఉత్తరంలో నిముందో ఆమెకి తెలియదు. అతను భీరువు కాదు. అందుచేత ఏదో గట్టి నిర్ణయమే తీసుకుని ఆ విషయం తెలియపరచి వుంటాడు. లేకపోతే 'నాన్న అత్తవారింటి దగ్గర



దింపేసే నిర్ణయం తీసుకోడు' అనుకుంది భువనేశ్వరి.

ఆయన తన గదిలోకి వెళ్ళి కమలాకరం రాయి ద్వారా సంపిన ఉత్తరం జేబులోంచి తీసి మళ్ళీ చదివాడు.

"రేపు రాత్రి పది గంటకి బస్టాండు దగ్గరకి రా. బట్టలు, నగలు ఏవీ తేవద్దు. కట్టుబట్టల్లో వచ్చేయ్. నా దగ్గర డబ్బుంది. పెళ్ళి చేసుకుని వెల రోజులు పోయాక తిరిగివద్దాం." అంత కోసంలోనూ ఆయనకి కమలాకరం సివ్వియారిటీకి ముచ్చటేసింది.

నగలు తేనద్దని మరీ రాశాడు.

అంటే-
ఆమెను విజంగానే ప్రేమిస్తున్నాడన్నమాట!
వైధవ్యం పొందిన ఆమెను పెళ్ళి చేసుకుని
విజంగా ఆమెతో బతకాలనుకుంటున్నాడన్నమాట!
కాని తను ఎలా ఒప్పుకోగలడు?

వీరేశలింగం గారి విధవా వివాహోద్యమం ఆయన తోనే ముగిసిపోయింది. మనవాళ్ళు ఏ సమస్య తీసుకున్నా రచనల్లో, నాటకాల్లో, సినిమాల్లో దాన్ని వివరితంగా ప్రచారం చేసి చేసి విసిగి వేసారి ఊరుకుంటారు.

సమస్య మాత్రం అలాగే వుంటుంది. ఈ సమస్య అలాంటిదే-

'విజనే- చాలా చిన్న వయసులోనే ఆమె భర్తని పోగొట్టుకుని ఏ సరదాలు లేక, ఏ సౌఖ్యాలు లేక మోడులా బతుకుతోంది. అలా ఒక రోజు కాదు- రెండు రోజులు కాదు. ఏళ్ళ తరబడి, దశాబ్దాల తరబడి బతకాలి. ఆమె మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకోవాలనుకోడం సహజం... అతి సహజం.

కాని సమాజం?

ఇంకా ఆమెకిద్దరు చెల్లెళ్ళున్నారు. వాళ్ళకి పెళ్ళి కావాలి. ఈమె జీవితపు నీడ తప్పకుండా వాళ్ళ మీద పడుతుంది. సమాజం విపరీత విమర్శా బాణాలకు తట్టుకోవాలి. జన్మంతా భయం భయంగా బతకాలి.

"నో వేనంగీకరించను" అన్నాడు తండ్రి.

కూతుర్ని తీసేకెళ్ళి ఆయన అత్తవారింట్లో దింపేసాడు. ఆమె తండ్రి, మామగారు గదిలో చాలాసేపు రహస్యంగా మాట్లాడుకున్నారు. ఏం మాట్లాడుకున్నారో ఆమెకి తెలియదు.

ఆ మర్నాడు తండ్రి తన ఇంటికి వెళ్ళిపోయాడు. ఆమె అదే రోజు కమలాకరానికి ఉత్తరం రాసింది. తన పట్టుదల పడలేదని, అతనితో ఎక్కడికైనా ఆఫికి సరకానికైనా వస్తానని తెలియజేసింది.

అతన్నుంచి జాబు వస్తుంది. తండ్రి చెప్పే వుంటాడు కాబట్టి మామగారు తప్పకుండా ఆ ఉత్తరం చూస్తాడు. చూసి ఇదేవిటని గర్జిస్తాడు- ఈ రకంగా అవలు విషయం ఆయనకి తెలియజె య్యొచ్చు - అనుకుంది భువనేశ్వరి.

వాయిగు రోజుల్లో కమలాకరాన్నుంచి జవాబు వచ్చింది.

"ఇదిగోమ్మా- ఉత్తరం వచ్చింది" అని మామగారు ఆమెకు అందజేశాడు. ఆమె కొంచెం డిజప్రాయింట్ అయింది.

ఆయనేవీ అడగలేదని-

ఆమె హృదయం పేలడానికి ముందు లోపల్లోనం ఉడికిపోతున్న అగ్నిపర్యతంలా వుంది. పేలిపోతే బాగుండువని ఆశగా వుంది.

"ఎక్కడ్నుంచి ఉత్తరం?"

భోజనం చేస్తున్నప్పుడు అడిగాడు.

"కమలాకరం అని మా ఊరే"

"అలాగా"

ఆమె మళ్ళీ నిరుత్సాహపడింది.

"నా స్నేహితుడు' ఆమె చెప్పింది.

ఆయన ఆమె మొహంలోకి మాసి
 ఊరుకున్నాడు.

అతన్ని పెళ్ళి చేసుకుందామనుకుంటున్నాను-
 అని చెప్పేటట్లు అనుకుంది. దైర్యం వాలలేదు.

అవునూ- మీ అబ్బాయిని కట్టుకుని వేవేం ముఖ
 పడ్డాను. కాపురం చేసినంత కాలం రోగంలో తీసు
 కుంటున్న అతనికి సేవ చేస్తూ, మందులు మింగిస్తూ,
 అతనెప్పటికైనా లేచి నన్ను అక్కున చేర్చుకుంటా
 డన్న ఆశతో బతికాను.

మీరంతా కలిసి ఓ రోగిష్టివాడికి నన్ను కట్టి నా
 బతుకు నాశనం చేశారు.

ఆ రోగిష్టివాడు ధం అన్నాడు. చేసిన నెధన పనికి
 సిగ్గు పడాల్సింది సోయి- మీరు, మా నాన్న సాంప్ర
 దాయం, సాంప్రదాయం - అని వేళ్లాడుతున్నారు.
 వివిలండి- సాంప్రదాయం- వల్లకాదు
 సాంప్రదాయం. రోగిష్టివాడికి పెళ్ళి చేసి నన్ను
 విధనని చేసి, జన్మంతా దిక్కులేవిదానిలా ఏ అచ్చలు
 ముచ్చటా లేకుండా, ఓ మనిషింటూ నాకు లేకుండా
 మోడులా, గొడ్డులా బతికేట్టు- నా జీవితాన్ని పోన
 ప్టితికి దిగజార్చిన మీరు మనుషులా? కాదు
 మానవులారా- మీరు మనుషులు కాదు,
 మృగాలు. మీరంతా మృగాలండి-

అని అలాలమకుంది.

కాని ఆ విషయం ఆయన ఎత్తకుండా ఎలా
 అనడం అని ఊరుకుంది.

చిత్రం!

ఓ వ్యక్తి నెలూన్లో "బాబూ!
 నిన్ను గడ్డం వేయమన్నాను కానీ
 గడ్డంలో పాలు చర్మాన్ని కూడా కత్తె
 రించమనలేదు!"
 "ఫర్వాలేదు సార్. మీరు గడ్డం
 వేసినందుకు మాత్రమే డబ్బులి
 వ్వండి. నేనేం అనుకోను!"
 -జి. రమ
 వైదరాబాద్

ఆమె అలాంటి మూలంబుందని భయపడే
 ఆయనా ఆ విషయం ఎత్తలేదు.

ఆ రాత్రి ఆమె మళ్ళీ కమలాకరం ఉత్తరం
 చదువుకుంది. "నువ్ వెంటనే ఉత్తరం రాయి.
 ఎక్కడికి రమ్మంటే అక్కడికి వస్తాను. నిన్ను స్వీక
 రించడానికి సిద్ధంగా వున్నాను"

ఒక్కసారి మావగారిలో కూడా ఆ విషయం చెప్పి
 తుంది నిర్ణయం తీసుకుందామనుకుంది.

ఆయన సోఫాలో కూర్చుని సేపర్ చదువుకుంటు
 న్నారు.

"మీతో కొంచెం మాట్లాడాలి మావయ్యా"

"చెప్పమ్మా..."

"నేను... నేను... కమలాకరాన్ని పెళ్ళి చేసు
 కుందామనుకుంటున్నాను"

"మీ నాన్నగారేవన్నారు?"

"వీల్లేదన్నాడు. అందుకే నన్ను పెళ్ళి కోచ్చి ఇక్కడ
 దింపేసాడు"

"ఎందుకు వీల్లేదన్నారు?"

"సాంప్రదాయం కాదుట- మా చెల్లెళ్ళకి పెళ్ళి
 ఛ్యవ్వట. తను తల ఎత్తుకుని తిరగలేట్ట"

"కమలాకరం ఏం చేస్తాడు?"

"మా ఊళ్ళో కాలేజీలో లెక్చరర్"

"అతను నిన్ను మోసం చెయ్యడని, చివరికంటా
 అన్ని ఆటపోట్లు భరించి నీతో వుంటాడని నీకు
 నమ్మకం వుందా?"

"ఉంది. మనుషుల మీద నా అంచనా తప్పదు."

"మరి నా ఆస్తి-"

"నాకేవీ అక్కర్లేదు. కట్టుకున్న చీరతో వెళ్ళి
 పోతాను"

"నాకు ఒక్కడే కొడుకు. చిన్నప్పట్టుంచి
 రోగిష్టి. నాకు జాతకాల పిచ్చి వుంది. ఆ విషయం
 నీకూ తెలుసు. జాతకాలు చూసుకునే నాళ్ళు దాని
 మీద ఆధారపడి భవిష్యత్తు తెలుసుకుంటారు.
 కొందరు జాగ్రత్తపడి భవిష్యత్తు నిర్మించుకుంటారు.
 మా వాడికి పెళ్ళి చేస్తే రోగం తగ్గతుందని
 జాతకం ద్వారా తెలిసింది.

అందుకే నిన్ను వాడికి చేసాను. వాడు బతికి
 నన్నాళ్ళు నువ్వు ఎంత యాతన పడ్డావో నాకు
 తెలుసు. వాడు పోయాక- నీ భవిష్యత్తు తల్చుకుని
 నేనెంత బాధపడ్డావో భగవంతుడికి తెలుసు.

నిన్ను చూస్తే మోడులా బతికేయ్యడానికి నిర్ణ
 యించుకున్నట్టుగా తోచింది. మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకోడం
 నీ కిష్టమో కాదో నాకు తెలియదు. ఆ మాట అడిగి
 నిన్ను వొప్పించడం ఇష్టం లేదు.

కమలాకరం మా దూరపు బంధువు.

వాడికా ఊళ్ళో లెక్చరర్ ఉద్యోగం నేనే వేయిం
 చాను. నిన్ను పరిచయం చేసుకుని నీ మనసు తనవైపు
 మళ్ళించుకొమ్మని నేనే చెప్పాను..."

"మావయ్యా..."

"అవునమ్మా- చేసిన పాపానికి ప్రాయశ్చిత్తం వచ్చే
 జన్మలో కాదు- ఈ జన్మలోనే తీర్చుకోవాలి. అది నా
 సిద్ధాంతం.

రోగిష్టివాణ్ణి కట్టి నీ జీవితం నాశనం చేశాను. వాడి
 ఆరోగ్యం కుదుట పడుతుందన్న ఆశతో మాత్రమే
 అలా చేశాను.

జాతకాలు చూసి మనుషుల భవిష్యత్తు నిర్మించ
 వచ్చని శూర్యం నమ్మకం వుండేది.

ఇప్పుడలా కాదు-

మనుషుల భవిష్యత్తు, జాతకం మనమే నిర్మించ
 వచ్చన్న నమ్మకం ఏర్పడింది.

వచ్చే ఆదివారం కమలాకరాన్ని నేను దత్తత
 చేసుకుంటున్నాను. మర్నాడు మీ పెళ్ళి...

ఈ విషయం మీ నాన్న గారికి రాస్తాను.
 ఒప్పుకుంటారో లేదో నా కవనపరం నువ్వు మా
 ఇంటి కోడలివి. నీ జీవితం మీద గర్వ హక్కులు
 మావి"

భువనేశ్వరి కదిలిపోయింది.

వలించిపోయింది

ఆమె కళ్ళు వర్షిస్తున్నాయి.

అనందంతో, ఆశ్చర్యంతో, కృతజ్ఞతతో-

'కోకాకోలా' తెచ్చిన కంగారు!?

వివిధ దేశాల మధ్య, వర్షాల మధ్య
 ఎదాపెదా యుద్ధాలు జరుగుతున్నట్టే
 ఇటీవల శీతల సావీయాలు తయారుచేసే
 కంపెనీల మధ్య కూడా ప్రచ్ఛన్న
 పోరాటం జరుగుతోంది. అంతర్జాతీయ
 మార్కెట్ను ఆదరగొట్టేస్తున్న
 కూల్ డ్రింక్స్ మన దేశంలోకి అడుగు
 పెడితే మా కొంప మునిగిపోతుందో-
 అంటూ మన దేశంలోని కూల్ డ్రింక్స్
 తయారీదార్లు ఒక్కొక్క గగ్గోలు పెడు
 తుంటే, ఎలాగైనావరే తమ కూల్
 డ్రింక్స్ రుచి చూపించి భారత
 మార్కెట్ను కబళించేయాని
 'కోకాకోలా', 'పెప్సీకోలా' తీవ్రంగా
 పోటీపడుతున్నాయి. ఈ మధ్య పోటీ
 లో ఎన్నో అనాంతరాలను ఎదుర్కొని
 అతి కష్టం మీద పెప్సీకోలా కంపెనీ
 పంజాబ్ లో ఒక స్టాండ్ వెంకొల్పడానికి
 భారత ప్రభుత్వం మంచి ఆమోదాన్ని
 కొట్టేయగలిగింది. ఇదే అదమగా
 కోకాకోలా కంపెనీ కూడా అట్టే కష్టపడ
 కుండా వోయిడా వర్ష ఒక స్టాండ్



నిర్మించు కోవడానికి
 ప్రభుత్వ అనుమతిని
 సంపాదించుకుంది.

కోకాకోలా కాన్సర్వే
 ట్రేట్ లో వాడే కొన్ని నస్తువులను
 ఇక్కడ ఉత్పత్తి చేస్తారట! నిబంధనల
 ప్రకారం తయారైన మొత్తంలో 75
 శాతాన్ని ఎదేశాల్లోని కోకాకోలా
 కర్మాగారాలకు ఎగుమతి చేస్తారు. మిగతా
 25 శాతాన్ని ఇండియా మార్కెట్ లో
 విక్రయిస్తారు.

ప్రస్తుతం ఏడాదికి 12 శాతం రేటు
 చొప్పున పెరుగుతున్న మన దేశ కూల్
 డ్రింక్స్ పరిశ్రమ కోకాకోలా రంగ
 ప్రవేశంతో వాపుదెబ్బ తింటుందని
 అఖిల భారత శీతల సావీయాం తయారీ
 సంఘం ఆందోళన చెందుతోంది.
 కోకాకోలా ముందు మన దేశ కూల్
 డ్రింక్స్ హాకముడుస్తాయో లేక
 'కాల్చిటీ'ని పెంచి కోకాకోలాలో
 కర్మానికి కాలుదుప్పుతాయో కాలమే
 నిర్ణయించాలి. చూద్దాం ఏం జరుగు
 తుందో!?

- 'కిమ్మా'

16-6-89 ఆంధ్రజ్యోతి సంచిక నారసంకె